

jadranskega morja avstrijska, je vendar to bregovje po našem političnem stanju popolno le na desni strani nam, tudi na čelu, na sprednji strani moramo imeti izhod na morje. Takih krajev je pa tu veliko, zaradi katerih se zadevamo ob ruske interese.

Poljaki pa s svojega „poljskega stališča“ vidijo le to, da bi razpor utegnil gnati Avstrijo do vojske, in vidijo na daljnem političnem obzoru uže solnce „poljskega vstajenja“. Do tje pa je še dolga dolga pot! Avstrija, kakor zdaj kaže, ne bo nikdar sama in brez varne in gotove zveze pričela boja z Rusijo, ker, če bi bila sama, bila bi za hrbtom v silno veliki nevarnosti.

More li Avstrija si zdaj uže gotova biti, da bode z Nemčijo vstric mahnila po Rusiji? Ne, nikakor ne! Veliko bo še steklo vode po Savi, predno se bodo razmere tako zasukale. Nemški cesar Viljem je uže več ko 80leten starček, prijateljstvo do Rusije mu je na srce priraščeno; mladih nog še se je bojeval z Rusi vstric proti Napoleonu, njemu in Prusom so bili Rusi najzvestejši prijatelji, to pa se ne dá sleči kakor roko-vica. Cesar Viljem je kot nadpoveljnik nemške vojne slavno dovršil vojsko zoper Francosko. Ga bo li zdaj volja, svojo slavo v boji z Rusijo staviti v nevarnost? Mi smo te misli, da bi se moralo kaj posebnega zgoditi, da bi starček še meč iz nožnic potegnil.

Brez velike vojske, katere se polagoma bode udeležila vsa Evropa, ne bode se definitivno rešila osoda Turčije, in mir se bo sklenil še le, ko nobeden nič več mogel ne bo.

Nam se tudi zdi, da se bodo med to vojsko zaveze menjale, in da po velikem miru se bo človeštvo evropsko drugače vredilo za razvoj. Je li ta naša misel prava ali ni (razsodila bo prihodnost), toliko je gotovo, da so Poljski sanjači sedanjim razmeram daleč spredej, če dunajskim časnikarjem napivajo „na svidenje v Varšavi“ in če nek drug tak sanjač Poljakom odzdravlja, da so „Nj. Veličanstva najzvestejši puntarji.“

Veliko prezgodaj je tedaj dandanes uže na kose rezati „medvedovo kožo“, dokler „medved“ ni še ubit!

Mnogovrstne novice.

* *Trgovina svetá dandanes in pred 100 leti.* Nek francosk časnik oglašá sledeče, jako zanimive statistične podatke o stoletnem napredku pridelkov in izdelkov najmenitnejših stvari trgovine celega svetá. Se ve da do pičice se ne dado te številke dokazati, vendar utegnejo resnici blizo biti.

	l. 1780:	l. 1880:
Blagó:		
oglja, ton *)	10,000.000	300,000.000
železa „	150.000	15,000.000
jesiha „	40.000	3,000.000
pavole „	50.000	1,500.000
volne „	200.000	5,500.000
kave „	100.000	500.000
čaja „	75.000	150.000
tobaka „	100.000	600.000
papirja „	10.000	500.000
zlata, dolarjev **)	15,000.000	100,000.000
srebra „	30,000.000	80,000.000
piva, galon ***)	2:000,000.000	30:000.000.000
vina „	1:500,000.000	2:000,000.000
šivalnic, komadov	—	1,000.000
ur „	50.000	2,500.000
knjig „	3.000	200.000

*) 1 tona je 20 dunajskih centov.

**) 1 dolar je po naše 2 gold. 10 kr.

***) 1 galona je 2 bokala.

* *Za 100 postrv 12 najlepših arabskih konj* je nedavno dal turški sultan nemškemu cesarju. To se je zgodilo tako-le: Sultan se je uže nekaterekrat prikupiti hotel nemškemu cesarju Viljemu s tem, da mu je poslal kako darilo. Cesar Viljem mu je povrnil nedavno te darove s tem, da mu je poslal 100 najlepših postrv in nekoliko ribjih iker in pa manjših postrvic iz nemških ribnikov, vedé, da so postrvi sultanu jako priljubljena jed. In za to darilo mu je sultan, kakor gori rečeno, poslal 12 najizvrstnejših arabskih kónj, katerih vsak je več 1000 gold. vreden. — Sultan bi pač bolje storil, ako bi toliko denarja razdelil med siromaško svoje ljudstvo!

* *Drago vino.* Ladislav Mezössi, vinogradnik v Madu na Ogerskem, prodal je nedavno vedro tokajskega vina od l. 1861. za 1030 gold., kupci bili so štirje magnati magjarski. Možje morajo denarja imeti ko čepinj.

Naši dopisi.

V Gorici 2. okt. — Blagoslavljanje veteranske zastave jutre na Rójjicah (blizo železnične postaje) bo kaj posebnega. Ves véliki prostor okoli vojaške kapele je primerno zagrajen in z zastavami okinčan. Povabljenec je mnogo — domačih in vnanjih; med njimi tudi namestnik primorski, baron De Pretis. Botro presvetlo cesarico bo namestovala gospá baronovka Rechbachova. Blagoslavljali bodo zastavo častni ud veteranskega društva — duhovni veteran prečastiti kneznadškof dr. Andrej Gollmayr; maševal pa bode gosp. prošt dr. Valussi. Tisti trenutek, ko bode predsednik veteranskega društva, gosp. major Karol vitez Catinelli, končaval svoj ogovor z „živio“-klici cesarju, bode naznanjalo streljanje in slovesno zvenenje v bližnjem Št. Andreži. *) Na zadnje bo defilovanje pred nazočimi načelniki in potlej v mestu pred c. kr. okrajnim glavarstvom. Popoldne od 2. ure naprej bo spet na Rójjicah veselica — južina za veterane in ljudski ples. Nocoj (v saboto) bo sprejemanje gostov, muzika po mestu i. dr. v. — Včeraj se je pričelo šolsko leto. Za prvi gimnazijski razred se ni pri nas še nikdar toliko učencev oglasilo, ko letos — Slovencev kakih 40, Lahov (in Nemcev) okoli 80. Za višo realko pa ni vpisanih več, ko kakih 40 učencev. Več o šolskih rečeh drugi pot. — Vendima je po vseh naših vinskih krajih prav pičla. Za vse drugo pa je dobra letina. Vreme imamo uže cel teden krasno. — „Občno menjenje“ je res velevlast. To so pokazali te dni naši meščani. Povedal sem uže, kako nejevoljne so bile vse vrste ljudi zaradi nekkih določeb novega pogrebnege reda. Pretekli torek so peljali pokopat nekega mladega čevljarja. Vsi pogrebci, katerih se je bilo veliko zbralo, zarotili so se, da hočejo mrliča spremiti — ne gledé na magistratovo prepoved — tudi od cerkve naprej peš, sè svečami etc. Ta zarota se je bila razglasila po mestu uže prej, zato se je zbrala na Travniku in po vseh ulicah proti pokopališču obilna množica gledalcev. Prišedši iz cerkve ni hotel (privatni) križonosec izročiti križa cerkovniku, in ta ni mogel z duhovnikom (po magistratovi zapovedi) stopiti na, oziroma, v kočijo. Tako se je nadaljeval sprevod po stari goriški šegi in nazoča policija se ni upala ljudi razganjati, kakor se je nekaj krat poprej bilo zgodilo. K tej demonstraciji proti municipiju so ljudje po

*) V Št. Andreži je jutre tudi nova maša, in sicer uže druga letos; prva je bila preteklo nedeljo. Oba novomašnika ste Pavletič-a. Rojakov-mašnikov ima Št. Andrež zdaj sedem.

Travniku ploskali. Nasledek temu je bil, da je mestno starešinstvo brž drugi dan svoje pogrebne naredbe spremenilo tako, da je zdaj ljudem na voljo dano, urediti sprevod po starem, da gre mašnik peš, ali pa po novem, da se mašnik od cerkve naprej pelje. Teči pa ne sme mrtvaški voz ne v mestu, ne zunaj mesta. To je v starešinstveni seji predlagal gosp. župan sam. — Tedaj ne le meč in kanoni, temuč tudi čevljarska kopita še kaj premorejo.

Iz Celovca 4. okt. (*Peticija §. 19. osnovne državne postave od 20. decembra 1867. do Nj. ekscelencije grofa Taaffe a.*) Kaki ubogi siromaki o narodnih pravicah smo mi Slovenci na Koroškem, imate, slavni gospod, iz preteklih časov gotovo uže dokazov na kupe. Al, kar se Vam morebiti nemogoče zdi, je to, da — kakor je birokracija z nami ravnala pod ministerstvom Lasser-Auerspergovim — prav tako ravná še dandanes v kljub prestolnemu govoru, v katerem je presvitli cesar izjavil, da „Avstrija bode zavetnica pravic vseh svojih dežel in svojih narodov.“ Dajte nam — nemškemu pa tudi slovenskemu narodu, katerega je na Koroškem dobra tretjina, pravičnega c. kr. deželnega predsednika, da ubogi koroški Slovenci pridemo iz víc, v katerih ves čas zdihujemo po narodnih naših pravicah, davke pa plačujemo in vojakov dajemo armadi isto tako, kakor tukajšnji Nemci! Da, slavni gospod, vidite, kako sedanja deželna vlada z nami dela, beríte ukaz njen, ki je 4. septembra t. l. šel do c. kr. okrajnega glavarstva celovškega, od tega pa 9. septembra do župana doberlevaškega, ki se je o tem pregrešil (!!), da je v domačem (slovenskem) jeziku pri c. k. deželni vladi vložil neki zapisnik. Ker je časnik „Kärnt. Volksstimme“ prinesel po besedi oba ta ukaza, naj Vam ju tudi „Novice“ prinesó v izvorni besedi, da sami blagovolite sprevideti nujno potrebo da taki možje pod Vašim načelstvom ne morejo dalje biti na čelu vladnem tam, kje sta dva deželna jezika. Famosna ta ukaza glasita se tako le:

,Nr. 6243. Wird dem Herin k. k. Bezirkshauptmann in Klagenfurt mit der Aufforderung zurückgeschlossen, die Gemeindevorsteherung Unterferlach unter Wiederholung des bereits anlässlich eines ähnlichen Falles mit dem h. a. Erlasse vom 11. Mai d. J. Z. 3368 ergangenen Auftrages sich im Verkehre mit den öffentlichen Behörden der in Kärnten als Amtssprache bestehenden deutschen Sprache zu bedienen, anzuweisen, das mit h. a. Erlasse vom 14. August d. J. Z. 5821 abverlangte Erhebungsprotokoll in deutscher Sprache aufzunehmen und den hiedurch ordnungsmässig instruirten Act bis längstens 20. d. M. wieder anher vorzulegen. Klagenfurt 4. Sept. 1880.

Für den k. k. Statthalter: Novak m. p.“

,Nr. 10669. Der Gemeinde-Vorsteherung Unterferlach zur Kenntnissnahme mit der Aufforderung, das in deutscher Sprache aufgenommene Erhebungsprotokoll bis längstens 16. d. M. unter Rückstellung des Gesamtactes anher vorzulegen, und sich in Hiokunft bei Amtscorrespondenzen nur der deutschen Sprache zu bedienen, widrigens die Gemeinde Vorsteherung ausser Rückstellung der in slovenischer Sprache verfassten Actenstücke auch noch Ordnungsstrafen zu gewärtigen hätte. Klagenfurt am 9. September 1880.

Der k. k. Bezirkshauptmann Kronig m. p.“

Iz Postojne 29. sept. (*Šolstvo.*) Dobro urejeno ljudsko šolstvo je gotovo eden najvažnejših faktorjev človeške družbe; ono je zavod, kateri v vseh potezah skrbi za izobrazbo državljanov vseh stanov. Če ljudska šola svojo dolžnost v pedagogičnem smislu vestno spolnuje, postane s tem največja dobrotnica družbi človeški. Šola ima pa le toliko veljave, kolikor veljá učiteljstvo v nji delujoče. Ako je učitelj moder, vesten, v svojem

poslu podkovan in značajan mož, prisvojila si bode tudi mu v poduk in odgojo izročena mladež vse te lepe lastnosti; če pa je učitelj sam mevža, veternejak, tudi njegova šolska mladina boljša ne bode. Učitelj pa navadno v javno življenje iz preparandije (učiteljskega izobraževališča) prinese največ tistih lastnosti, katere imeli so tu njegovi učitelji, profesorji. Kako se je tukaj uže več let sem kuhalo, mlelo in za nasprotni tabor prepariralo, ne bodem danes našteval, ker vse to bere se uže med vrsticami govora g. učitelja Režeka pri občnem zboru „Slov. učiteljskega društva“ 23. septembra t. l. v Ljubljani, kateri govor je „Slov. Nar.“ ad verbum objavil. Res, boljšega in časa primerne predmeta bi „Slovensko učiteljsko društvo“ ne bilo moglo na dnevni red postaviti, kot je bilo vprašanje o prestrojitvi učiteljskih izobraževališč na slovenski zemlji. Stvar bila je izvrstno in temeljito od strani gosp. referenta rešena. Vsak pravi domoljub trditi mora, da je uže skrajni čas, šolski pedanteriji konec storiti. Zadnje desetletje bode šolstvu na Slovenskem v zgodovini čudna maroga ostala! Gola istina je, da je bilo šolstvo gledé napredka v tem desetletji najmanj za dvajset let nazaj potisnjeno. A učiteljstvo, posebno na Kranjskem, ni bilo pa še nikdar tako razdvojeno in demoralizirano, kot bilo je v tem desetletji. Tudi bode še veliko časa v žrelo večnosti zginilo, predno bode med ljudskim učiteljstvom zopet prava kolegijalnost in zaupanje utrjeno. Na vprašanje: „kdo neki ima tukaj največe zasluge, ali boljše rečeno, kdo je šolstvo na Kranjskem tako daleč v propad dotiral, je prav lahák odgovor ta: nobeden drug ne, nego narodove izdajice, odpadniki in vskoki, katerim je bila osoda za nekoliko časa vajete šolstva v njihove pogubonosne roke izročila, kar pa, ako Bog dá, ne bode več dolgo časa trpelo. Še eno desetletje naj bi se šolstvom tako naprej šlo, pa bil bi popolni šolski polom. nemški „krah“ tukaj! — Kje bil je večji šolski nesmisel, kot ravno v našem okraji o času „evergovskega“ rogoviljenja? Ti dobri ljudje uže sami javno priznavajo, da so jih njihovi glavni matorji edino le za slepo orodje imeli. Kesajo se zdaj na skrivnem in očitno, da so se dali na limanice loviti ter so slednjič ob ves kredit pri narodni in nemčurski stranki prišli. Naj jim bo! Zakaj pa dobrohotnega poduka pravih rodoljubov niso poslušati hoteli? „Kdor ne sluša — pa naj skuša!“ Z božjo pomočjo in prizadevanjem narodnih zastopnikov-voditeljev bode s časom tudi ta rak iz narodovega telesa izrezan in pregnan. Tisti pa, kateri ste šolstvo tako daleč v propad dotirali, preiskujte svoje grehe in delajte za-nje pokoro, dokler je še čas. Kdor nima sreča za napredek ljudstva in njegga blagostan, naj krmilo šolstva prepusti sposobnejšim možem, da se zavržena reč po moči v prave kolebnice dovede. Tistim učiteljem pa, kateri so tudi v času terorizma in preganjanja narodu zvesti ostali, zakličem: Slava! Njim najboljše plačilo gotovo je — mirna vest in ponos neomahljivega narodnega značaja.

Domoljub.

Iz Rovt 30. sept. K—c. — Rovte so dokaj velika fara v vrhniški dekaniji in so po svetu zarad štirih velikih sejmov znane. Tu ni vasi, marveč posamezne hiše in še te so zeló raztresene. Cerkev pri fari je velika in lična. Davno so uže želeli farani pri farni cerkvi velicah mogočnih zvonov, da-si tudi staro zvonilo ni bilo ravno slabo. Letos se jim je želja spolnila, kajti častito cerkveno predstojništvo je v soglasji z našim vrlim občinskim odborom enoglasno sklenilo, vstreči želji faranov. Dogovor z zvonarjem gosp. Samasom bil je dognan in delo se je pričelo. 14. dan t. m. bil je naši fari posebno slovesen, dobili smo nove zvonove. Slovesna je bila njihova pot iz Ljubljane, slovesno smo

jih tudi tu sprejeli. Vhod v faro kinčal je slavolok, enako stali so tudi drugod ob cesti maji in slavoloki. Ko dospó vozovi do prvega slavoloka, pozdravi jih pok topičev, ob enem pa zadoné pri bližnji podružni cerkvi na Petkovci tamošnji lepo vbrani zvonovi in pok možnarjev želi tekrovati ž njimi in z možnarji pri farni cerkvi. Pod klancem pričakovala je obilna priprega, najlepša živina cele fare. Pri križu čakala jih je fara s cerkvenimi zastavami, z gosp. župnikom in gosp. kaplanom v cerkveni obleki. Zdaj dospé prvi voz na odločeni mu prostor. Urno pristopijo g župnik v spremstvu gosp. kaplana in naših vrlih pevk. V srce nas je ganilo čuti prijetne glasove naših pevk. Po opravljenem sprejetji razvrstila se je procesija, molitev in petje se je vrstilo, raz holm pa so mogočno oznanjevali topiči slavnost rovtarske fare. Pred cerkvijo so se vozovi postavili, ljudje ogledali nove zvonove in potem veselo na dom podali. Drugi dan potegnili so jih uže v stolp, in kako veselje navdajalo nas je, ko se je pod večer oglasil veliki zvon s svojim polnim mogočnim glasom, naenkrat smo pozabili obilnih stroškov. Delo v stolpu šlo je urno naprej, kajti vodil ga je po vsem uže izurjeni urar Janez Oblak iz Lučenj. — V nedeljo 26. dne t. m. bil je dan slavnostnega umeščenja. Ljudstva se je zbralo od blizo in daleč, toliko, da sicer prostorna cerkev bila je veliko premajhna. Zvonovi so zopet mogočno doneli. Naš visokočastiti gospod dekan so imeli praznovanju primerno pridigo o trojai nalogi zvonov, in sicer tako izbrano, da se je marsikatero oko ginjenja solzilo. Med službo Božjo, ki je trajala skoraj do 1. ure popoldne, bilo je darovanje, katerega se je mnogo ljudstva vdeležilo. In čuli smo milo ubrano zvonilo — namreč v C-moll. Da smo dobili nove zvonove, imamo se zahvaliti visokočastitemu gosp. župniku, županu in vsemu občinskemu odboru, ki se ni vstrašil tako težavne naloge; hvalevredni so pa tudi farani, ki se niso vstrašili mnogih žrtev. Res so Rovte lahko ponosne, v 5 letih napravili so farani 7 zvonov v skupni teži 108 centov.

Od Fare pri Idriji 3. okt. (Cestne zadeve.) Velika nadloga za naš idrijski okraj so nam naše ceste. Leta 1827—1828. moral je naš okraj delati cesto od loškega okraja skoz Žire na Idrijo in čez Črni vrh na Vipavo, — leta 1857. in 1858. pa smo delali važno cesto iz Idrije skoz Zalo na Godovič v Logatec do železnice, in črta Godovič - Črni vrh nam je nekoliko pozneje tudi mnogo novcev pobrala. In sedaj nam je črta Spodnja Idrija - Vrščeva za delo odmerjena. — Ne morem si kaj, da ne bi potožil o silnih težavah, katere zaradi cest tarejo naše z davki uže preobložene kmete. Za naš okraj bilo bi najboljšo tako, da bi se delo na županije razdelilo, ker bi ubogi kmetje radi sami sè svojo družino cesto delali, ko bi se jim primerno po davku razdelila. Naš kmet ne zmore cestnih denarnih priklad. Tako smo delali cesto v Logatec, kjer je bilo pa delo jako krivično razdeljeno. Da bi bilo delo takrat po pravici odmerjeno, morala bi bila mesto Idrija in idrijski rudnik sama nad polovico ceste narediti, kajti Idrija plača na leto nad polovico davka v primeri z vasmi našega okraja. Staro, sedaj uže opuščeno cesto čez Veharišče na Vrhniko in Logatec je moral rudnik sam popravljati in v redu imeti. Da bi bilo tudi dandanes to prav lahko, kaže to, da je imel idrijski rudnik leta 1874. čistega dobička 672.551 gold. in l. 1875. pa 667.826 gold. Dokler sem bil jaz cestnega odbora načelnik, sem se potegoval za to, da bi se cesta pri kmetu Likarju pri Idriji prestavila in ravna naredila, kar bi se bilo lahko zgodilo, če bi cesto za Likarjevim mlinom do „Firbarjeve grape“ ob Idriji peljali; ognili bi se s tem hudemu klancu in cesto skrajšali za 38 sež-

njev. Al okrajni glavar g. Ogrinec me je po nasvetu rudniškega načelnika g. Lipolda nekako čudno — Bog mu odpusti njegove grehe! — odstavil. Da bi bil jaz še ostal prvomestnik cestnega odbora, zgodilo bi se bilo tako, kakor smo naredili v Podgrižah pri Črni vrhu in pri „debeli skali“ med Idrijo in Pristavo. Tudi nova cerkljanska cesta bila bi bolj ravna in varna, če bi se po solnčnem kraji od idrijske fabrike do Fare izpeljala. Stari cesti med Idrijo in Pristavo zasipljejo v hudi zimi plazovi 126 sežnjev na dolgost, od Pristave pa do Fare ali Spodnje Idrije pa 207 sežnjev, tedaj skupaj 333 sežnjev, na solnčnem kraji bi jih bilo le okolo 30 sežnjev, tedaj 303 sežnjev manj. Uže sedaj se je na cesti med Idrijo in Faro več nesreč prigodilo, ker je sneg ljudi zasul, in leta 1875. se je potrebovalo 261 delavcev, da so sneg prekidali; in vendar je cesta bila še cele 3 tedne vožnji zaprta. Kedar so hudi plazovi, hodijo rudarji in delavci prifarski po solnčni strani do Pristave, kjer ni plazov. Če bi se nova cesta po solnčnem kraji izpeljala, ne bi bilo treba mostov. 30. dne avgusta t. l. je idrijski cestni odbor novo cerkljansko cesto po dražbi na delo oddal. Naša črta je dolga 4300 m. in cenjena na 27.560 gold. Oddali so pa cesto za 10.758 gold. in most pri Fari za 3458 gold., skupaj tedaj 14.216 gold., ostaja še 13.344 gold. Cesta je prvih 1900 m. dobro izpeljana, od tam pa naprej bilo bi treba tu in tam nekoliko predrugačiti, bolj v hrib odstaviti; tako pri hiši šte. 24 in pri posestniku Gostiši, kjer bi jo rad posestnik sam za isti denar krajšo naredil in brez zidov, če mu v to privoli cestni ali deželni odbor. Toliko v prevdarek!

Boštjan Leskovic,
bivši prvi cestni načelnik okraja idrijskega.

Iz Ljubljane. — God presvitlega cesarja 4. t m je bil v tukajšnji stolni cerkvi ob 10. uri s slovesno mašo obhajan. Uže ob 8. uri poprej pa je imela sv. mašo šolska mladež, kateri je dan cesarjevega godú tudi šolski praznik.

— C. kr. deželni predsednik gosp. Winkler je obiskal včeraj dopoldne vrt družbe kmetijske in pa tukajšnjo podkovsko in živinozdravsko šolo. Pri vrodu na vrt, sè zelenjem ozaljšan, so ga pričakovali c. k. družbe kmetijske predsednik baron Wurzbach z odborniki družbenimi in oskrbniki vrta in pa vodja živinozdravske šole dr. Bleiweis z učiteljem podkovstva in živinozdravstva, na strani pa so stali učenci. Predsednik baron Wurzbach pozdravi visokočastitega gospoda deželnega načelnika, veselje razodevaje o prihodu njegovem na posestvo družbe kmetijske, ki je dvojnemu cilju namenjeno: pospehu kmetijstva in pa šolskemu poduku. Po prijaznem, gospodu cesarjevemu namestniku lastnem odzdravu se vsi gospodje podajo v šolsko sobo, kjer dr. Bleiweis, šole vodja, v kratkih črticah razloži zgodovino podkovske in živinozdravniške učilnice, ki ravno letos obhaja svoj 30letni rojstni god in iz katere je dozdej v deželo (kranjsko, deloma tudi štajarsko, primorsko in hrvatsko) šlo 345 izučenih kovačev, živinozdravniških pomočnikov in mesogledov. Potem so se gospodu predsedniku razkazale vse učne zbirke, vsi razdelki bolnišnični, celi vrt, vse shrambe kmetijskega orodja in važnejši letošnji vrtni pridelki, stanovanje učencev, stanovanje učiteljevo, naposled pa kovačnica, na kateri so učenci vpričo gospodov gostov podkovali dva konja, tako spretno, da jih je gospod deželni predsednik očitno pohvalil. — Dve celi uri se je preblagi gospod mudil tu in vse vse prav natanko in nadrobno ogledal. Ko se je poslovil, ga je družbe kmetijske predsednik baron Wurzbach prosil prijazne naklonjenosti družbinim napravam, katere edino merijo le na blagor domovini. Gosp. cesarski namestnik ga je

radosten zagotovil iskrene pomoči o družbi, katera, v Avstriji blizu najstarejša, je ravno z osnovo podkovske in živinozdravske šole pokazala, da jej je korist dežele vodilo v vseh njenih dejanjih. Obisk visokospoštovnega gospoda deželnega predsednika ostane v kroniki c. k. družbe kmetijske v veselem spominu.

— C. k. deželnemu predsedniku gosp. Winklerju sta preteklo sredo gospoda odbornika Jelovšek in Kotnik poklonila diplomu častnega občana vrhniškega.

— (Mestni odbor) je v svoji zadnji seji, kakor smo uže poročali, razpravljajal nakup „kolizeja“ za vojaško kosarno. Dr. Suppan je v svojem poročilu stavil predlog, naj mesto kupi to poslopje, a s tem pogojem, da ga lastnik Withalm tako popravi, da bo za kosarno dobro poslopje. Ker pa gosp. Withalm sam nima denarja za tako drago podjetje, naj mu mesto posodi do 60.000 gold. na 6% obresti. Ko bo poslopje tako popravljeno, da bode za kosarno potrjeno, naj ga mesto kupi za 114.000 gold. pod še nekaterimi drugimi manj važnimi pogoji. — Temu predlogu se prvi uprè odbornik g. Regali, rekši, da nakup take podrtije, ki bi 60.000 gold. požrla, le da bi se popravila, bi bil prav škandal za mesto. Zakaj neki jo g. Withalm tako sili v prodaj? Narodnih odbornikov, ki so večinoma voljeni od meščanov, a ne od uradnikov in penzionistov, ki so danes tu, jutri tam, dolžnost je protestovati dr. Suppanovemu predlogu. — Tej objavi pritrjuje odbornik dr. K. Bleiweis iz finančnega in zdravstvenega stališča. Kosarna v jami, kjer ni blizu obile vode in dobre vode, — kjer se ne dadó potrebni kanali napraviti, — kjer je gnjezdo epidemij, nam ne daje poročstva, da bi jo odobrila vojaška komisija za stanovitno kosarno, in če nam jo tudi prva komisija potrdi, kdo nam je porok, da je čez nekoliko let ne zavrže druga komisija? In kdo bo mestni blagajnici potem povrnil 114.000 gold. Zato ne nakladajte prihodnjim odborom bremen, ki bi jih v hude zadrege spravila! — Za vse te upravičene in temeljite ugovore se ni prav nič brigala „liberalna“ stranka, in z njenimi 15 glasovi proti 10 narodnim je bil nesrečni predlog za nakup Withalmovega poslopja sprejet, o katerem je uže nekdanj Prešern pikantno pesmico skoval.

— (Bogoslovske šole) so se pričele 1. dne t. m. V semenišče, kakor se sliši, je stopilo na novo 15 bogoslovcev.

— S kakošno slavo naš rojak gospod Fr. Gerbič poje zdaj v gledališču v Ulmu na Virtemberškem, pričajo nam ondašnji trije časniki „Ulmer Tagblatt“, „Neu-Ulmer Anzeiger“ in pa „Ulmer Schnellpost“, ki so polni hvale o njegovem partu „Raoul“ v operi „Hugenoten“, katerega je pel 1. dne t. m. „Ulmer Tagblatt“ piše: „In Herrn Gerbic, unserem neu engagierten Helden-tenor, hat die Oper eine schätzenswerthe Kraft genommen; er verfügt über ein ganz bedeutendes Stimm-material; nicht allein in der Mittellage, sondern auch in der höheren entwickelt er einen grossen Ton, sein Ansatz ist rein, er lautirt deutlich, obwohl hin und wieder etwas hart, was eben seine Sprache (er ist ein Serbe) mit sich bringen mag. Mit einem seelenvollen Vortrag verbindet er ein edles Spiel. Schon mit der Romanze im 1. Akt, deren Wiedergabe eine wirklich künstlerische genannt werden muss, hat er sich die Gunst des Publikums erworben. Von ganz besonderer Wirkung war das Duett im 4. Akt zwischen Valentine und Raoul, wobei er Gelegenheit fand, seine dramatischen wie gesanglichen Fähigkeiten zu entfalten, und er hat es in einer Weise gethan, die uns in ihm einen ganz bedeutenden Sänger erkennen liess.“ — Radostni čestitamo našemu rojaku

Slovcu o tako navdušenemu priznanju njegovega talenta na zemlji nemški!

— Iz Prage nam je došel smrtni list, ki nam naznanja, da je naš rojak gosp. dr. Strupi, c. kr. profesor živinozdravstva, 26. dne u. m. v 69. letu svoje starosti umrl. Dr. Strupi si je hvaležen spomin ohranil pri nas, kajti on je z dr. Jan. Bleiweisom družbi kmetijski pomagal leta 1850. ustanoviti šolo podkovstva in živinozdravstva.

— Pretekli teden tudi smo na pokopališče spremili truplo gosp. Antona Gnjezde, posestnika dobroznane velike gostilne in kavarne „pri Slonu“.

— (Na vprašanje): kje se dobiva „zimska grahoršica?“ odgovarjamo, da pod adreso: „Hofrichteramt der Herrschaft Acsad in Ungarn“ ali pa: „Herrschaftsverwaltung Galdovo bei Sissek“.

— O muriških in belanskih govedih, ki jih je družba kmetijska te dni prodala v Ljubljani in Kranji, poročamo vprihodnje, da živinorejci zvedó, kam so prišli lepi junci onih plemen.

— (Zahvala.) „Sokolovo društvo“ je v nedeljo o priliki blagoslavljenja zastave šentvidske čitalnice doletela čast, da je 12 odličnih deklic iz Št. Vida sprejelo ga sijajno ter pripelo mu dragoceni trak na zastavo. Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, se javno najtopleje zahvaliti za ta dan, ki spričuje, da tudi nežni spol naroda slovenskega živo čuti v blagih svojih srcih iskreno ljubezen do matere naše zemlje. Bog Vas živi mile devojke, drage nam Slovenke! Na zdravje!

Odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Delegaciji ste sklicani na 19. dne t. m. v Budapešt.

— Govorí se, da vojni minister Bylandt misli iz ministerstva stopiti, razžaljen, da mu ministerski svèt v Budapeštu ni dovolil vsega, ker več stroškov za vojaščino za leto 1881. zahteva.

— Minister bogočastja in nauka dela priprave o tem, da bi se duhovnom, ki za državo opravljajo kaka pisanja, dajala primerna odškodnina.

— Tako strašanske so nže postale rovarije nemške zoper ministerstvo Taaffeovo, da je 3 resolucije, ki so imele v shodu pemskih Nemcev v Karlovih varih v razpravo priti, v zasego dalo (konfisciralo). Škoda, da je to storilo! Naj vpijejo in razsajajo Nemci, kolikor jim drago, — vrgli vendar ne bodo ministerstva, ki pravico vsem narodom hoče; — mi bi želeli, da bi energično stopilo v dejanje. Naj le kričijo današnji judje, kar njihova grla premorejo, a nikar naj ne mislijo, da še živimo v tistih časih, ko so trompete starih judov zidovje Jeriha razrušile!

— Od 21. septembra, kakor smo uže poročali, razpravlja centralna komisija uravnava zemljiškega davka. Državne poslance, ki so tudi udje te komisije, je finančni minister dr. Dunajevski zagotovil, da se preuredba zemljiškega davka mora brez odlašanja izvršiti.

(Telegram „Novicam.“) Iz Maribora. Pri volitvah državnega poslanca smo propadli: Schmiderer je dobil 658, naš kandidat Bindlechner le 256 glasov.

Popravek. V zadnjem listu „Novic“ na strani 316. v dopisu „iz Železnikov“ 9. vrsta od zgoraj beri: „pogrešali, namesto: „občutili“, in na 313. strani v 10. vrsti od zgoraj beri: „Udov“ namesto „vdov“.